

Omgevingsproces Ternaard

Nieuwsbrief nr 7
december 2021

Via deze nieuwsbrief worden alle betrokkenen met regelmaat geïnformeerd over de drie verschillende sporen van het omgevingsproces Ternaard.

De drie sporen gaan over het vergunningentraject (RCR), het Ontzorgingsspoor en de Investeringsagenda. Deze nieuwsbrief wordt verstuurd door de gemeente Noardeast-Fryslân in samenwerking met de andere partijen: het ministerie van EZK, de NAM, de provincie Fryslân en It Wetterskip Fryslân.

In deze editie van de nieuwsbrief staan de volgende onderwerpen:

1. Stand van Zaken RCR procedure.
2. Uitnodiging online presentatie Gebiedscommissie Ternaard i.o.
3. NAM wijzigt structuur om op termijn kleine velden te kunnen verkopen.
4. AuditCommissie Waddengas oordeelt positief over monitoring bodem en natuur.
5. Debat in de Tweede Kamer.
6. Even voorstellen: Jetse Ploeg (dorpsbelang Wierum).

Actuele planning op hoofdlijnen

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Stand van zaken RCR-Procedure

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Terugblik op de ter inzagelegging ontwerpbesluiten Gaswinning Ternaard

Eerder dit jaar lagen het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerp-uitvoeringsbesluiten, het milieueffectrapport (MER) en de onderliggende stukken ter inzage voor de gaswinning Ternaard.

Hierop zijn 110 zienswijzen van particulieren en belangenorganisaties binnengekomen, waarvan 49 unieke zienswijzen, en 3 reacties van overheden.

Alle ontvangen zienswijzen en reacties zijn opgenomen in de inspraakbundel 'Inspraakbundel ontwerpbesluiten - Gaswinning Ternaard'.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

GEMEENTE
**NOARD
EAST** FRYSLÂN

provinsje fryslân
provincie fryslân

WETTERSKIP
FRYSLÂN

Deze bundel kunt u inzien op www.rvo.nl/gaswinning-ternaard. De zienswijzen van burgers zijn in deze bundel geanonimiseerd.

Als onderdeel van deze inspraakprocedure heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) op 14 september 2021 een online informatiebijeenkomst georganiseerd. De vragen die zijn gesteld tijdens deze bijeenkomst en de reactie daarop is terug te vinden op www.rvo.nl/gaswinning-ternaard. Hier kunt u ook de presentaties terugvinden die zijn gegeven door het ministerie van EZK en de NAM.

Vervolgstappen

Het ministerie van EZK neemt nu de zienswijzen door. Samen met de NAM, Arcadis, Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), het ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Landbouw

Natuur en Voedselkwaliteit en waar nodig andere bevoegde gezagen wordt gekeken naar een passende reactie op de ingediende zienswijzen. Ook wordt er een reactie gegeven op het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie-m.e.r) op het Milieueffectrapport voor Ternaard, dat op 6 december 2021 is gepubliceerd. Deze reactie op de zienswijzen en het advies van de Commissie – m.e.r wordt opgeschreven in een tabel. Dit noemen wij de nota van antwoord.

De ingediende zienswijzen en het advies van de Commissie-m.e.r. worden betrokken in de definitieve besluitvorming, deze verwachten we in maart 2022. Alle definitieve besluiten worden samen met de nota van antwoord ter inzage gelegd. Tegen deze besluiten is beroep mogelijk bij de Raad van State.

Uitnodiging online presentatie Gebiedscommissie Ternaard i.o.

Hoe investeren we 60 miljoen euro in de regio? *Spelregels voor het Gebiedsfonds Ternaard*

Die 60 miljoen euro is er natuurlijk nog niet, maar stel dat er in de toekomst wel gas gewonnen gaat worden uit onze bodem, dan komt dat wel deze kant uit. En los van de vraag of we voor of tegen gaswinning zijn: we willen wél goed voorbereid zijn. De Gebiedscommissie in oprichting (i.o.) heeft daarom in het afgelopen jaar met verschillende werkgroepen aan spelregels gewerkt. De spelregels bepalen wat en wie in aanmerking komt voor financiële ondersteuning.

We nodigen jullie graag uit voor een informatieve avond over onze voorstellen en adviezen op maandag 17 januari 2022. Met behulp van jullie vragen en opmerkingen maken we de spelregels definitief.

Online

We hadden jullie graag 'live' aan tafel gesproken om goed met elkaar van gedachten te wisselen, maar de ontwikkelingen rond corona maken het lastig om dat goed te plannen. Daarom kiezen we voor een onlinebijeenkomst. Misschien is dat ook wel zo comfortabel nu, want iedereen kan vanuit huis aan de keukentafel of vanaf de bank inloggen en meedoen. Of misschien zelfs samen met burens kijken en jullie reacties met ons delen.

Hoe ziet dat eruit?

Tijdens de uitzending laten we jullie zien wat we hebben gedaan, hoe we dat hebben gedaan en wat het resultaat is. De spelregels gaan over de besteding van € 60 miljoen, die verdeeld wordt over tien jaar tijd, als er tot gaswinning wordt besloten. De uitwerking is een vervolg op de investeringsagenda Ternaard, de thema's zijn Energietransitie, Zoetwatermanagement en Sociaal Economische Vitaliteit.

Na de presentatie gaan we graag in gesprek

Is het compleet zo? Missen we nog wat? Heb je al ideeën die interessant kunnen zijn voor het Gebiedsfonds? Daarvoor gebruiken we tijdens de uitzending een WhatsAppnummer.

Volgt het live en doe mee!

De uitzending is maandag 17 januari vanaf 19.30 uur live te volgen via RTV NOF (tv-kanaal 20, bij Kabelnoord). Of ga kort voor 19.30 uur naar www.rtvnof.nl/spelregelsgebiedscommissie of via de RTV NOF Facebookpagina.

Ik hoop op 17 januari veel van jullie welkom te mogen heten, dus als je dit leest: zegt het voort! Wie zich vooraf even aanmeldt krijgt de voorgestelde spelregels in PDF via de mail toegestuurd en tijdig een reminder voor de uitzending. Aanmelden kan door een mail te sturen naar i.luijken@noordtij.nl o.v.v. Uitzending Gebiedscommissie.

We kijken er naar uit om jullie bij te praten!

Namens de Gebiedscommissie i.o.
Bart Bakker, voorzitter Gebiedscommissie i.o.

Fijne
feestdagen!

NAM wijzigt structuur om op termijn kleine velden te kunnen verkopen

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Misschien hebt u het in de media gelezen: NAM gaat de structuur van het bedrijf aanpassen. Het is de bedoeling dat de kleine gas- en olievelden op land en op zee worden ondergebracht in vier nieuwe BV's, waar op termijn eventueel een nieuwe eigenaar voor kan worden gezocht.

Wat betekent dit voor het Ternaard-project?

Om een lang verhaal kort te maken: het Ternaard-gasveld wordt samen met alle andere gasvelden in Friesland, inclusief het Waddengebied, ingebracht in één regionale vennootschap. Veel van die andere gasvelden behoren net als het Ternaard-gasveld tot de zogenaamde 'Concessie Noord-Friesland', dit is de overkoepelende vergunning om aardgas in dit gebied te mogen opsporen en winnen. Onder deze vergunning hangen weer vele andere vergunningen.

De huidige NAM BV start nu een traject om alle vergunningen en zakelijke overeenkomsten voor de gasvelden, de locaties en de leidingen op naam van de vier nieuwe BV's te zetten. Het gaat voor de 'BV Noord' alleen al om vele honderden 'papieren' die administratief en juridisch overgezet moeten gaan worden. Dit is veel werk en daar is ongeveer een jaar tijd voor nodig. NAM streeft ernaar die aanpassing in 2022 af te ronden.

Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de afspraken die NAM als onderdeel van het Omgevingsproces gemaakt heeft met inwoners, gemeente, provincie en waterschap. Beter gezegd: aan de financiële toezegging voor het Gebiedsfonds verandert niets en dit geldt ook voor het Afsprakenkader Ontzorging. Ook de afspraken die wij met de grondeigenaren en -gebruikers hebben gemaakt voor de aanleg van de nieuwe locatie en pijpleiding blijven onveranderd. We doen wat wij met de omgeving afgesproken hebben.

Als de vier regionale BV's zijn opgericht en alle vergunningen en overeenkomsten daarin zijn ondergebracht, dan bestaat de kans dat de 'BV Noord' aan een geïnteresseerde partij verkocht wordt. Dit speelt alleen als er concrete en serieuze belangvoorstelling voor is, daar is op dit moment overigens nog geen sprake van.

Meldt er zich op enig moment een geïnteresseerde partij? Dan moet die de 'BV Noord' met alle rechten en plichten overnemen. Ofwel, alle afspraken en toezeggingen die betrekking hebben op het Ternaard-project gaan dan één op één over naar de nieuwe eigenaar. Komt er geen koper? Dan blijft NAM eigenaar van de noordelijke BV en worden alle activiteiten door NAM voortgezet.

AuditCommissie Waddengas oordeelt positief over monitoring bodem en natuur

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

"De onafhankelijke Auditcommissie Gaswinning Waddenzee onderschrijft de conclusies van de NAM dat de bodemdaling door de gaswinning binnen de afgesproken grenzen is gebleven en dat er tot op heden geen aanwijzingen zijn voor veranderingen in de natuur van de Waddenzee en het Lauwersmeer door de gaswinning. De Auditcommissie geeft in haar advies suggesties mee voor nog verdere verfijning van het monitoringsprogramma." Dit schrijft de Auditcommissie in haar jaarlijkse advies over de monitoring aan de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Het advies van de commissie is voor NAM een bevestiging dat gaswinning onder de Waddenzee

op verantwoorde wijze mogelijk is zonder impact op de natuur.

Directeur Johan Atema: "Het oordeel van de Auditcommissie bevestigt dat een veilige en verantwoorde gaswinning in de Waddenzee mogelijk is. Dit geldt voor de winning die al vanaf 2007 gaande is en waarvoor we sinds die tijd uitgebreid meten en monitoren, maar het geeft ook aan dat wij het Ternaard project met diezelfde zorg en met diezelfde monitoring veilig kunnen ontwikkelen".

Sinds 2007 wint NAM aardgas uit verschillende velden onder de Waddenzee, het gaat dan om de gasvelden Nes, Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen.

Die winning voert NAM uit onder zeer strikte vergunningsvoorwaarden, onder meer met het 'hand aan de kraan-principe'. Daarvoor houden vele onderzoekers de bodemdaling nauwgezet in de gaten, ook de natuur wordt intensief door ecologen gemonitord.

Jaarlijks worden alle monitoringsresultaten in opdracht van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit beoordeeld door de AuditCommissie. Evenals de onderzoeken maakt de Auditcommissie de beoordeling openbaar.

Op 16 november 2021 heeft de AuditCommissie de bevindingen over het monitoringsjaar 2020 [openbaar](#) gemaakt.

In de [film "Hand aan de Kraan - 15 jaar gaswinning onder het Waddengebied"](#) komen een aantal onderzoekers aan het woord die al vanaf het begin van de Waddengaswinning betrokken zijn bij de monitoring en de conclusie onderbouwen - zoals ook jaarlijks geconstateerd door de onderzoekers in de jaarrapportages en in de beoordelingen door de AuditCommissie - dat de bodemdaling door gaswinning niet heeft geleid tot nadelige effecten op de natuurwaarden en de instandhoudingsdoelstellingen in de Waddenzee, op de kwelder van de Peazemerlannen en in het Lauwersmeergebied.

Bekijk [hier](#) meer informatie over de Waddengaswinning.

Debat in de Tweede Kamer

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De gaswinning in Ternaard staat ook op de agenda in de Tweede Kamer. De commissie Economische Zaken en Klimaat van de Tweede Kamer heeft, naar aanleiding van het commissiedebat op 15 september, besloten om zelfstandig onderzoek uit te laten voeren. Dit onderzoek richt zich op de mogelijkheden die de wetgeving biedt om de vergunning voor de gaswinning onder de Waddenzee te weigeren.

Dit onderzoek heeft geresulteerd in een tweetal onderzoeken

- Eén onderzoek van de Waddenacademie
- Eén onderzoek van de RUG.

Het advies van de Waddenacademie richt zich specifiek op de Natuurbeschermingswet. Daarvoor is het bevoegd gezag het ministerie van LNV. Het onderzoek van de RUG richt zich op de besluiten die toezien op de winning van het gas. Hierbij is de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verantwoordelijk voor de instemming met de gaswinning op basis van de Mijnbouwwet.

Voor de bespreking van de rapporten in de Tweede Kamer hebben zowel het ministerie van EZK als LNV een reactie naar de Kamer gestuurd. Aanvankelijk zou het debat op 7 december, en later op 9 december, plaatsvinden. Door het ontbreken van de minister van LNV is het debat van 7 december uitgesteld tot begin volgend jaar.

Het regeerakkoord is op 14 december gepresenteerd
Hierin staat: "We ronden de procedure rond Ternaard af. We geven geen nieuwe vergunningen af voor gaswinning onder de Waddenzee".

Wat dit betekent voor de gaswinning in Ternaard is nog niet duidelijk. Zoals het nu lijkt is er duidelijkheid over het al dan niet doorgaan van de gaswinning als de minister in maart een besluit neemt.

Even voorstellen: Jetse Ploeg, dorpsbelang Wierum, in 4 vragen

In de komende nieuwsbrieven wordt steeds iemand die betrokken is bij het omgevingsproces Ternaard geïnterviewd aan de hand van vier vragen.

1 Wie is Jetse Ploeg?

Jetse is 68 jaar en inmiddels gepensioneerd. Hij is geboren in Grootegast (Groningen) en groeide op in Rotterdam en Brabant. Na de middelbare school moest Jetse in militaire dienst. "Ik wilde eigenlijk wel verder studeren, maar door militaire dienst begin je geld te verdienen, dat lonkte om direct daarna een baan te zoeken. Eerst bij de, toen nog, Amro bank. Daar heb ik binnen de particuliere hoek diverse functies gehad. Op mijn 53ste ben ik bij die bank weggegaan en ben de jaren daarop als projectmanager gedetacheerd bij een aantal andere banken. Ik kan echt terugkijken op een hele leuke tijd", aldus Jetse.

Ondertussen verhuisden Jetse en zijn vrouw 14 jaar geleden naar Wierum. Ze zochten een plek aan de kust voor de gezondheid van zijn vrouw en belanden in dit fijne dorp. "Mijn vrouw is Franstalig en heel sociaal, het integreren in het dorp ging ook heel goed. De burens leerden ons Frysk. Door het credo 'blijf jezelf en doe je niet anders voor dan dat je bent', zijn we goed opgenomen in het dorp", geeft Jetse aan. "Onze kinderen wonen in Brabant en Zuid-Amerika, maar wij blijven hier graag."

Sinds zijn pensionering is Jetse meer betrokken bij het dorp. Hij is o.a. lid van het Dorpsbelang. Al moet hij erbij vermelden dat zitting nemen in het dorpsbelang best wel pittig is. Jetse: "Tegenwoordig komt er veel op de dorpsbelangen af, we moeten op de hoogte zijn van nota's, voorstellen en andere plannen en worden gevraagd om bij heel wat sessies aanwezig te zijn. Ik ben zelf een echte lezer en verdiep mij er graag in, maar het is steeds lastiger om nieuwe leden te vinden. De samenleving is meer en meer op het individu gericht."

2 Op welke manier ben je betrokken bij het Omgevingsproces?

Er waren al een aantal leden van het dorpsbelang betrokken bij het OOT. Zij hebben Jetse gevraagd om vanuit dorpsbelang Wierum plaats te nemen in de Gebiedscommissie i.o. Jetse vertelt: "Het was een logisch vervolg. Ik was al aangesloten bij de groepen die bezig waren met de investeringsagenda en ik lees alles. Wat er nu besproken wordt in het OOT en in de Gebiedscommissie i.o. geef ik weer mee aan het dorp."

3 Wat hoopt je te bereiken?

Jetse vindt een goede vertegenwoordiging en belangenbehartiging van het dorp heel belangrijk. "Ik probeer zo goed mogelijk mijn mening te geven en daarbij het belang van de inwoners van Wierum in te brengen", aldus Jetse. Door zitting te nemen in de Gebiedscommissie i.o. hoopt Jetse eraan bij te dragen dat, mocht de gaswinning doorgaan, de baten echt naar de inwoners en het gebied gaan en niet verdwijnen in enorme projecten.

Jetse: "We hebben in deze regio ook te maken met mensen met een smalle beurs, een thema als energiearmoede ligt dan op de loer. Daar zet ik mij, en de werkgroep waarin in opereer, voor in. Dat de projecten echt wat toevoegen aan de dorpen en inwoners vooruit helpen." Jetse zit dan ook niet voor niets in de werkgroep Sociaal economische vitaliteit.

4 Wat zijn je ervaringen tot nu?

Vanaf het begin heeft Jetse het idee dat de Gebiedscommissie i.o. goed is opgezet. "Het is niet even een clubje dat adviseert, maar de groep neemt haar taken uiterst serieus. Ik vind de setting van de werkgroep ook erg waardevol, er zitten veel gekwalificeerde mensen aan tafel. Het is een prettige groep waarbij de ruimte er is om open het gesprek aan te gaan met elkaar."

Jetse: "Mijn vrouw voelt altijd goed aan hoe ik mij voel en ziet dat ook op de manier hoe thuiskom na een bijeenkomst van de Gebiedscommissie i.o. Ik zit dan vol energie en heb het gevoel dan mijn bijdrage echt telt."

